

1. KÜLA/ALEVIKU/KÜLADE PIIRKONNA NIMI: Kajamaa küla
2. VALD: Saku vald
3. POSTIAADDRESS: Saunavälja talu, Kajamaa küla, Saku vald 75504
4. KODULEHT (või muu ametlik teavituskanal, nt FB leht):
FB: <https://www.facebook.com/groups/478026492355521/>
koduleht: <https://www.sakuvald.ee/kajamaakyla>
5. ANKEEDI ESITAJA – Katri Ots, MTÜ Kajamaa külaselts, juhatuse liige alates 2001. aastast ja Kajamaa küla elanik aastast 1992, kajamaakyla.mty@gmail.com, 53 435 107
5. KONTAKTISIK KÜLAS: Katri Ots, 53 435 107, kajamaakyla.mty@gmail.com, Kajamaa külaseltsi juhatuse liige
6. KÜLAELANIKE ARV (2022 seisuga): 73
7. **Küla lühitutvustus (max 10 lauset) - mõni ajalooline fakt, tuntud objekt, kuulus elanik, vaatamisväärsus vms.** Saku mõisakeskuse toomisel endise Kaiu küla maadele võttis tolleaegne mõisaomanik Bernhard Scharrenberg Kaiu talupoegade maad mõisamaadena kasutusele, kuid endised mõisamaad andis asendusmaana Kaiu küla maadelt välja aetud talupoegadele. Endisi Saku küla aladel olnud mõisamaid hakati kutsuma Kaiu küla maadeks, millest kujuneski välja hilisem Kajamaa küla nimi. Kajamaa küla on tuntud kui esimene mõisa- ja vallakeskus, aga ka Saku valla hariduselu keskus (Heino Kärblane, 1998). Mitmekümne talukohaga ja üle poolesaja aastaringse elanikuga Kajamaa küla asub 5 km kaugusel Sakust ja kiviviskekaugusel pealinnast. Valdavas osas on säilinud ajaloo jooksul välja kujunenud talumajapidamised (esimesed 7 talu on mainitud revisjonikirjades juba 1690. aastal) ja üksikud uusehitised on hästi sulandunud hajaküla miljöösse. Esko talu traditsioonilist talumajapidamist on külastanud turistid ja huvilised üle kogu maailma, valmistatud on üle valla kuulsat Saku juustu. Eestimaa heitliku ilma trotsijaid meelitavad Kajamaa Viburajal korraldatavad vibulaskmise võistlused, kliendiüritused ja sünnipäevad. Kontsertide, suvepäevade, pulmade jm. ürituste paigana on populaarseks saanud meie oma küla puhkekeskus – Küla Villa. Koostöös teatriinimestega (Aleksander Eelmaa, Maria Klenskaja jt.) korraldati 2001. aastal Suuresöödi talu õuel etendus Tulek. Viimase 20 aasta jooksul on toimunud külas suured muutused – Kajamaale on tulnud elama palju noori peresid: kui selle sajandi alguses elas külas ainult 4 last, siis tänaseks päevaks on see arv kasvanud 25-le.
8. Millised organisatsioonid, seltsid, huvigrupid külas tegutsevad? Kajamaa kool, Küla Villa OÜ, Saku Lava OÜ, Esko talu OÜ, Kajamaa Holiday Home, MTÜ Kajamaa Spordiklubi, MTÜ Kajamaa külaselts jt
9. Millised on küla peamised eesmärgid? Kas on olemas küla arengukava/kogukonna ühistegevuse kava? Peamisteks eesmärkideks on Kajamaa küla elu korraldamine ja edendamine, talumajapidamise kui eluviisi propageerimine ja külaliikumise populariseerimine. Viimati uuendasime küla arengukava 10-kond aastat tagasi.
10. Milliseid traditsioonilisi ettevõtmisi on külal (külasiseselt; koos teiste küladega või partneritega): Kajamaa külas on süüdatud aastaid ühiselt talve alguse puhul küünlad küla keskpunktis Suuresöödi talus, sellest kasvas välja iga-aastane populaarne jõulu/näärripidu Esko talus. Ühiselt koristatakse kevaditi küla teeääri ja nurgataguseid

"isetekkelisi" prügilaid. Tänu Saku valla poolt eraldatavale tegevustoetusele on olnud võimalik teha igal aastal meeldejääv väljasõit või mõne põneva koha külastamine kogu küla rahvaga (Eesti Rahva Muuseum, Jääaja Keskus, Elistvere loomapark, Vembu-Tembumaa, Lennusadam, Tallinna Raekoda ja Rae Apteek, giidi saatel rekt "Kummitav vanalinn", laternamatkad jms). Talude vahel käib väike omavaheline võistlus, kel valmib suve jooksul parim vein, moos, mõni muu hoidis või hoopis uus käsitöötoode! Igal aastal valime küla aktiivsema pere, selle tiitliga käib kaasas ka Kajamaa küla logoga mastivimpel.

Mitmel korral on Kajamaa küla olnud Saku valla külamängude võitja ja sellest tulenevalt ka valla külamängude korraldaja. Mitmed ettevõtmised on toimunud heas koostöös naabritega – Tõdva ja Metsanurme küladega. Mõned aastad tagasi peeti koos Tõdva külaga maha ühine meeleolukas aastavahetuspäev Kajamaa koolimajas, kuhu kogunes pidulisi 100 ringis! Paar aastat tagasi panid Tõdva ja Metsanurme, aga ka teised Saku valla lõunapoolsed külad (Lokuti, Tagadi, Roobuka jt) seljad kokku ja esitasid Saku valla kaasava eelarve konkursile ettepaneku muretseda Tõdva vabatahtlike päästjate olmetingimuste parandamiseks täisvarustusega soojakud, mis ka õnnestus, sest see ettepanek sai vallas kõige rohkem hääli ja võitis konkursi. Loodetavasti saab traditsiooniks sellel aastal esimest korda koos Tõdva vabatahtlike päästjate, Kajamaa koolipere, Tõdva ja Kajamaa külaga korraldatud ohutuspäev, kus õpetati elanikele, kuidas erinevates kriisiolukordades käituda.

11. Õnnestunud algatused ja ettevõtmised 2021-2022 aastal (eesmärk, mida tehti, kui palju inimesi kaasati, kes oli sihtrühm, kes rahastaja või tehti omavahenditega):

Koostöös Tõdva VPK, Kajamaa koolipere, Tõdva ja Kajamaa küladega toimus tegemisi täis ohutuspäev, kus osalejaid oli julgelt üle 120. Ürituse eesmärgiks oli tõsta täiskasvanute ja laste ohutusalast teadlikkust, samuti teadvustada erinevaid meid tabada võivaid kriise ning kuidas ennetada ja käituda erinevates kriisiolukordades. Peamiseks sihtgrupiks olid Tõdva ja Kajamaa küla elanikud, aga ka teised Saku valla elanikud. Publiku magnetiks osutusid politsei teenistusköerad, vajalikke oskusi ja teadmisi jagasid päästjad, kiirabi ja naiskodukaitse. Kajamaa õpetajate oskuslikul juhendamisel valmisid omanäolised helkurid. Üritust rahastas Kohaliku Omaalgatuse Programm.

2021. aastal sai Kajamaa külaselts 20 aastaseks, juubelipeole olid kutsutud kõik Saku valla 19 küla, külalisi kogunes 60-ne ringis. See üritus aitas tutvustada Saku valla vanemate ja uuemate külaseltside vahel ja ilmnes, et viimastel aastatel on valda juurde tulnud mitu uut aktiivset kogukonna organisatsiooni. Üritust rahastas Saku Vallavalisus.

12. Milliseid ja kellele suunatud tegevusi on plaanis ellu viia aastal 2022/23? Plaanis on kindlasti jätkata Kajamaa traditsiooniliste üritustega, näiteks teha külarahvaga ühine hariv väljasõit, kevadel viia läbi ühised koristustalgud, kokkuvõtete tegemine küla jõulupeol jne. Kuna ohutuspäev osutus plaanitust populaarsemaks, on võimalik, et 2023. aastal toimub järgmine sedalaadi õppepäev..

13. Kuidas olete külakogukonnana kaasa aidanud:

a) kohapealse ettevõtluse arengule: tänu meeldivale koostööle Saku vallavalitsusega on mitmed valla üritused leidnud tee Kajamaale (kokkusaamised Küla Villas, valla külaliste võõrustamine Esko talus jms). Mitmed külaliikumise katuseorganisatsiooni Kodukant Harjumaa üritused on toimunud Kajamaal Esko ja Adra talus.

b) heakorrale, keskkonnahoiule, mälestiste või kultuuripärandi kaitsele: igakevadiste koristustalgutega tehakse ära suur töö prügikoristamisel, pereürituse käigus õpivad ka lapsed, et lihtsam on prügi visata konteinerisse kui seda hiljem loodusest kokku korjata. Tänapäevaks on märgistatud kõik muinsuskaitsealused kohad Kajamaa külas (Saku mõisa esimene asukoht, Rootsikäik jt).

c) haridus- ja kultuurielule, traditsioonide säilimisele, põlvkondadevahelise sideme tugevdamisele: Põlvkondadevahelise sidemete tugevust näitab asjaolu, et vähemalt ühes talus Kajamaal elab koos 4 erinevat põlvkonda!

14. Kuidas tutvustate küla lugu ja traditsioone? Kas talletate küla ajalugu? Paaril korral oleme välja andnud Kajamaa küla ajalugu kajastavad trükised. Tänu ajaloo huvilisele sakukale Heino Kärblasele on Kajamaa küla kohta päris palju huvitavaid ajaloolisi fakte teada. Viimase 20 aasta jooksul oleme pidanud Kajamaa küla kroonikat fotoalbumina, samuti oleme kokku koondanud kõik meie küla kohta ilmunud artiklid (Saku Sõnumid, Harju Elu jt). Küla talupidamisi tutvustav külakaart on üles riputatud Adra ja Esko talus, kus käib aastaringelt palju külalastajaid.

15. Kuidas toimub küla ja kohaliku omavalitsuse koostöö? Kajamaa küla ja Saku vallavalitsuse koostöö on olnud siiani aktiivne ja alati on leitud positiivne lahendus (näiteks aastatepikkune suhtlus teemal tolmavad külalaste viis lõpuks sihile ja suur osa külalastest sai tolmuvaba kõvakatte alla eelmisel aastal jms)

16. Miks peaks teie küla/külade piirkond/alev saama Harjumaa Aasta külaks? Kajamaa küla sai Harjumaa Omavalitsuste Liidu korraldatud konkursil "Ilus küla 2001" kolmanda koha suuresti seetõttu, et oleme küll väike, aga tubli ja ilus miljööväärtuslik hajaküla. Peame oma suurimaks edulooks seda, et vaatamata mitmele kinnisvarabuumile viimase 20 aasta jooksul pole keegi Kajamaa küla elanikest oma maid kinnisvaraarendustele maha müünud. Tänu sellele on Kajamaa küla säilitanud tänaseni ilusa hajaküla ilme, mis on võrdlemisi haruldane nähtus Tallinna külje all. Kajamaa küla taludes toimetavad täna kolmanda põlvkonna järeltulijad, mitmed talud tegelevad loomapidamisega (kitsed, mesilased), kasvatatakse erinevaid köögivilju (kartul, küüslauk jt), tegeletakse käsitööga, pakutakse majutust, korraldatakse vibuvõistlusi ja renditakse kompleksi välja erinevateks üritusteks (kontserdid, juubelid, pulmad jms). Ühesõnaga – Kajamaal on hea elada ja oma toimetamisi toimetada!

17. Kui soovite veel lisada, mis on teie külas erilist, silmapaistvat või kust leiada lisamaterjali, siis pange see siia kirja.

Kajamaa küla tutvustus on leitav lingilt:

<https://www.sakuvald.ee/documents/379795/694078/Kylatr%C3%BCkis-2013.pdf/6798365a-f809-4703-8474-36e800367d16>

Ajaleheallikad:

Kärblane, H. 1998. Kajamaa nime kujunemislugu. Saku Sõnumid nr. 3

Kärblane, H. 2001. Kajamaa – esimene mõisa- ja vallakeskus. Saku Sõnumid nr. 11.

SAKU

Tõdva jõgi

Tõdva jõgi

Saunavälja tee

Kasemetsa raudteejaam

Kivisilla

Esko

Nurga

Intsu

Aadu

Hundinuka

Suuresöödi

Vana Saku mõis

Vanaesko

Tõnu Ado

Laksi

Saunavälja

Soopealse

Onni

Kuuse

Piiri

Kajamaa kool

Sagadi

Adra

Annotalu

Peetri

Aasla

Stepi

Saku-Tõdva tee

Tõdva-Hageri tee

Vihandi maantee

